Повторення і систематизація навчального матеріалу

Сьогодні 14.05.2025

Уроκ № 159

Відсотки

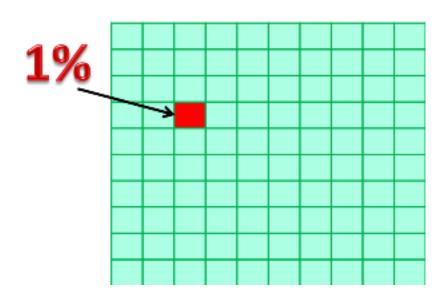
Мета уроку: повторити і узагальнити поняття про відсотки; закріпити вміння застосовувати набуті знання у практичній діяльності.

Повторимо:

Якщо ціле поділити на сто рівних частин і взяти одну таку частину, то отримаємо $\frac{1}{100}$ частину, тобто одну частину від ста. Позначають одну соту частину — 1 (один відсоток або один процент).

Відсотком (процентом) називають соту частина числа.

1 % =
$$\frac{1}{100}$$
 = 0,01

1 коп =
$$\frac{1}{100}$$
 грн (0,01 грн)

Тоді 1 коп – 1 % гривні

$$1 \text{ cm} = \frac{1}{100} \text{ m (0,01 m)}$$

Тоді 1 см – 1 % метра

$$1\% = \frac{1}{100} = 0,01$$

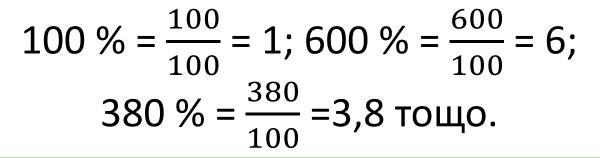
$$9\% = \frac{9}{100} = 0,09$$

$$37\% = \frac{37}{100} = 0,37$$

$$291\% = 2\frac{91}{100} = 2,91$$

Щоб знайти 1 % потрібно ціле поділити на 100. Щоб перетворити відсотки в десятковий дріб, потрібно кількість відсотків поділити на 100.

Щоб перетворити відсотки в десятковий дріб, потрібно кількість відсотків поділити на 100.

Щоб перетворити десятковий дріб у відсотки, потрібно дріб помножити на 100.

$$0.8 = 0.8 \cdot 100 \% = 80 \%;$$

 $0.42 = 0.42 \cdot 100 \% = 42 \%;$

Соту частину центнера називають кілограмом, соту частину метра— сантиметром, соту частину гектара— аром (або соткою). Отже, 1 кг— це 1 % від центнера, 1 см— це 1 % від гектара.

Щоб перетворити звичайний дріб у відсотки, потрібно спочатку перетворити його в десятковий дріб, а потім помножити на 100.

$$\frac{4}{5}$$
 = 4 : 5 = 0,8; 0,8 · 100 % = 80 %;

Щоб знайти відсотки від числа, потрібно число поділити на 100 і помножити на потрібну кількість відсотків.

Задача. У Юрка було 280 грн, 50 % яких він витратив на купівлю квитка на футбольний матч. Скільки коштував цей квиток? Оскільки 50 % — це половина числа, то для розв'язання такої задачі скористаємося «швидкими» відсотками. 50 % - це половина, а значить 280 : 2 = 140 грн.

Відповідь: 140 грн.

Задача. Молоко містить 4% жиру. Скільки жиру міститься в 800 кг молока.

Розв'язання: 1) 800 : 100 = 8 (кг) – це 1 % від 800 кг.

2) $8 \cdot 4 = 32$ (кг) – це 4 % від 800 кг.

Щоб знайти відсотки від числа, потрібно число поділити на 100 і помножити на потрібну кількість відсотків.

Задача. У Юрка було 280 грн, 50 % яких він витратив на купівлю квитка на футбольний матч. Скільки коштував цей квиток? Оскільки 50 % — це половина числа, то для розв'язання такої задачі скористаємося «швидкими» відсотками. 50 % - це половина, а значить 280 : 2 = 140 грн. Відповідь: 140 грн.

Задача 1. Пазл містить 500 елементів. Скільки елементів припадає на один його відсоток?

Розв'язання. Нехай 500 елементів пазла — це 100 %. Тоді на 1 % припадає: 500:100=5 (елементів). Отже, 1% — це 5 елементів пазла.

Задача 2. За день у місті випало дві добові норми опадів, оскільки був сильний дощ. Скільки опадів випало у відсотках?

Розв'язання. Якщо добова норма опадів — це 100 %, тоді дві добові норми — це $2 \cdot 100 = 200 \%$. Отже, за день випало 200 % опадів.

Знаходження числа за його відсотком

Щоб знайти число за його відсотком, треба дане число поділити на кількість відсотків і помножити на 100.

Задача 2. Остап складає мозаїку, 20 % якої — це елементи блакитного кольору. Скільки всього елементів у мозаїці, якщо блакитних — 15?

Розв'язання. Блакитні елементи: 15 — 20 %

Усі елементи мозаїки: ? — 100 %

1) 15 : 20 = 0,75 (ел.) — становить 1 %;

2) $0.75 \cdot 100 = 75$ (ел.).

Отже, у мозаїці Остапа 75 елементів

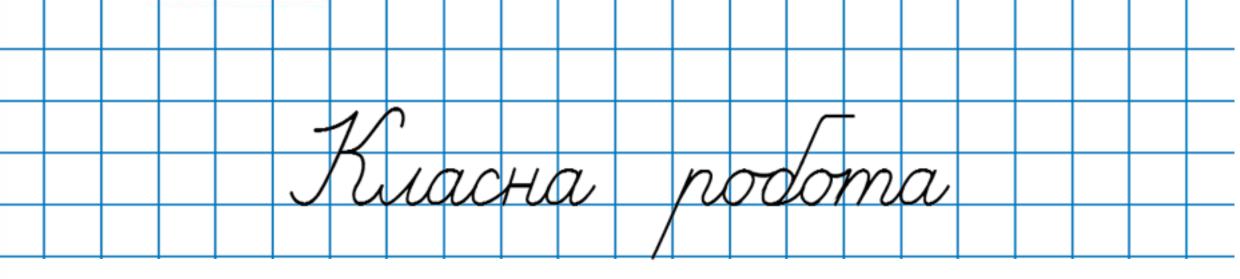
Задача 3. Для отримання гречаного меду пасічник розмістив 25 % своїх вуликів поблизу поля, засіяного гречкою. Скільки всього вуликів налічує його пасіка, якщо гречаний мед він отримав з 12 вуликів?

Розв'язання. 1- й спосіб (через 1 %). Маємо: 12 : $25 \cdot 100 = 48$ (вуликів). **2 –й спосіб** 25% - це чверть числа то 12 достатньо збільшити у 4 рази, а саме $12 \cdot 4 = 48$ (вуликів).

Відповідь. 48 вуликів

(Усно). У колекції 1200 старовинних монет. Скільки монет припадає на один відсоток?

Завдання № 1

Запиши у вигляді звичайних дробів:

1) 1 %; 2) 7 %; 3) 13 %; 4) 143 %.

							F	03	в'я	за	HH	Я:					
	1)	1%	= 0	,01	,												
	2)	7%	= 0	,07	;												
	3)	13%	∕ ₀ =	0,1	, 3; ,43.												
	4)	143	3%	= 1,	43.												

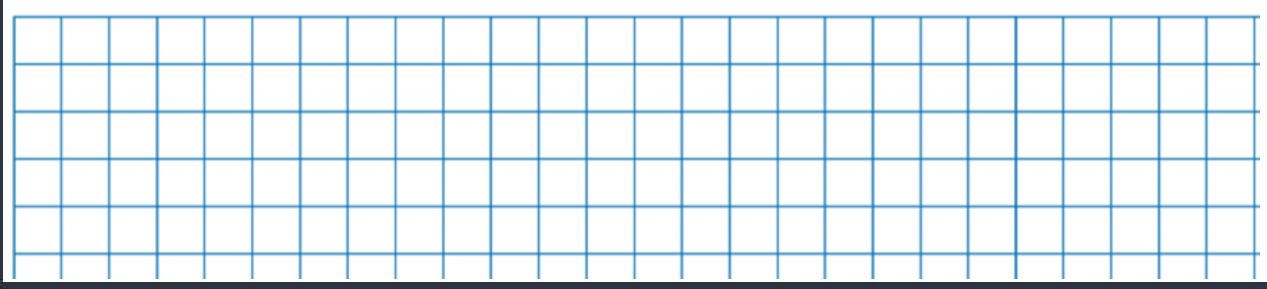
рівень

Завдання № 2

Знайди:

- 1) 25 % від 40; 136;
- 2) 40 % від 1 м 20 см; 9 т 200 кг;
- 3) 75 % від 4 ц 8 кг; 320 грн;
- 4) 80 % від 190; 230 см².

BCIM

Повторення матеріалу. Формування вмінь

Завдання № 2 Розв'язання:

- 1) 25 % від 40; 136;
- $40 \cdot 0,25 = 10; 136 \cdot 0,25 = 34;$
- 2) 40 % від 1 м 20 см; 9 т 200 кг;
- 120 cm \cdot 0,4 = 48 cm; 9200 kr \cdot 0,4 = 3680 kr = 3 T 680 kr;
- 3) 75 % від 4 ц 8 кг; 320 грн;
- 408 κ $\mathbf{r} \cdot 0.75 = 306$ κ \mathbf{r} ; 320 κ $\mathbf{r} \cdot 0.75 = 240$ κ \mathbf{r} ;
- 4) 80 % від 190; 230 см²;
- $190 \cdot 0.8 = 152$; $230 \text{ cm}^2 \cdot 0.8 = 184 \text{ cm}^2$.

2 рівень

Завдання № 3

Ширина прямокутника дорівнює 20 см, а довжина становить 130 % від ширини. Знайди периметр і площу прямокутника.

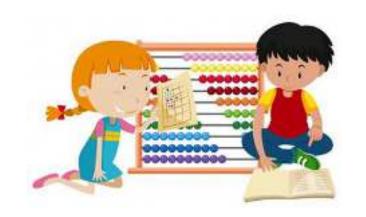
									P	03	в'я	заі	НН	я:						
	1)	20	• 1	,3 :	= 20	6 (c	M)	<u> </u>	цов	ЖИ	на	,								
	2)	2 ·	(20) +	26) =	2 ·	46	= 9	2 (CM)	_	пер	ИN	лет	p;				
	3)	20	. 2	6 =	52	0 (CM ²	²) –	ПЛ	ОШ	ιa.									

BCIM pptx

Завдання № 4

Знайди число, якщо:

- 1) 75 % його дорівнює 51;
- 2) 29 % його дорівнює 23,2;
- 3) 13,2 % його дорівнює 2,64;
- 4) 112 % його дорівнює 89,6.

	Розв'язання:
1) 51 : 0,75 = 68;	
2) 23,2 : 0,29 = 80;	
3) 2,64 : 0,132 = 20;	
4) 89,6 : 1,12 = 80.	

Завдання № 5

Банк сплачує 10 % річних. Скільки грошей потрібно внести до банку, щоб через рік отримати прибуток — 2000 грн?

									P	03	в'я	заі	НН	Я:						
	20	00	гр	н —	10	%														
		- 1	00	%																
	20	00	• 1	00	: 10) =	20	000	00 :	10) = [20	000) (г	рн)	•				

Завдання № 6

Під час сушіння гриби втрачають 89 % своєї маси. Чи отримаємо ми 1 кг сухих грибів із 9 кг свіжих?

									P	03	в'я	заі	HH	я:							
	1)	9 .	0,8	39 :	= 8,	01	(кг) —	ВТ	рат	ЯТЬ	гр	иб	и;							
	2)	9 -	- 8,	01	= C	,99) (к	г) –	- 01	ри	ма	EMO	o c	ухи	ХГ	риθ	бів.				
	Bi	ДП	ові	ДЬ	ні	, от	ри	ма	EM	o 0	,99	КГ.									

BCIM

Завдання № 7

Приватні підприємці Сергій і Наталя у січні отримали прибуток 24 000 грн, а в лютому — на 5 % менше. Який прибуток отримали підприємці за два цих місяці?

								P	03	в'я	заі	HH	a:									
1)	24	000) · ((1 -	- 0,	05)	=	240	000	· 0	,95	= [228	300	(rķ)н)	— у	ЛК	ОТО	му	•	
2)	24	000) +	22	800) =	46	80	О (г	рн).											
Bi	ДП	ові	дь	пр	иб	утс)К Э	за д	цва	Μi	СЯЦ	ιi 4	6 8	00	грн	1.						

BCIM

Завдання № 8

Авто подолало відстань від Дніпра до Кропивницького за три години. За першу годину авто подолало 120 км, за другу — 95 % того, що подолало за першу, а за третю — 53 % того, що подолало за другу. Яка відстань від Дніпра до Кропивницького? (Округли до цілих км.)

			P	03B' <i>F</i>	зання	A:				
1) 120	· 0,95	= 114 (км) —	за II г	одину	,				
2) 114	· 0,53	= 60,42	2 (KM)	– за I	II годи	ну;				
3) 120	+ 114	+ 60 =	29 <mark>4 (</mark> к	M).						
Відпо	відь: в	ідстані	ь 294	KM.						

рівень

Завдання № 9

Під час тушкування м'ясо втрачає 26 % своєї маси. Скільки кілограмів сирого м'яса потрібно взяти, щоб — отримати 3 кг 700 г тушкованого?

									P	03	в'я	3a 1	НН	Я:							
	1)	37	00	: (1	. –	0,2	6) :	= 3	700):(),74	1 =	50	00	Γ=	5 (кг).				
	Bi	ДΠ	ові	дь	5	кг.															

рівень

Завдання № 10

Відстань від Одеси до Херсона мотоцикліст подолав за 3 год. За першу годину він подолав 32 % шляху, а за другу — 28 % шляху, а за третю — 68 км. Яка відстань від Одеси до Херсона?

		Розв'я	зання:		
1 - ?, 32 %	1) 100 %	- 32 % - 2	28 % = 40 %	- подолав з	а III годину;
II - ?, 28 % ├ ? KM	2) 68 : 0,	.4 = 170 (км).		
III – 68 km					
	Відповід	дь: відста	нь від Оде	си до Херсо	на 170 км.

4 рівень

Завдання № 11

Марко, Тетяна та Оля продавали смаколики, збираючи кошти у благодійний фонд. Разом діти зібрали 800 грн. Марко зібрав 37 % цієї суми, Тетяна зібрала вдвічі більше, ніж Оля. Скільки коштів зібрав кожен із друзів?

4 рівень

Завдання № 11 Розв'язання:

```
М. - ?, 37 % від 800 грн
Т. - ?, у 2р.
О - ?
```

- 1) 800 · 0,37 = 296 (грн) зібрав Марко;
- 2) 800 296 = 504 (грн) зібрали Тетяна та Оля;
- 3) х зібрала Оля, 2х Тетяна, тоді:

$$x + 2x = 504$$
;

$$3x = 504$$
;

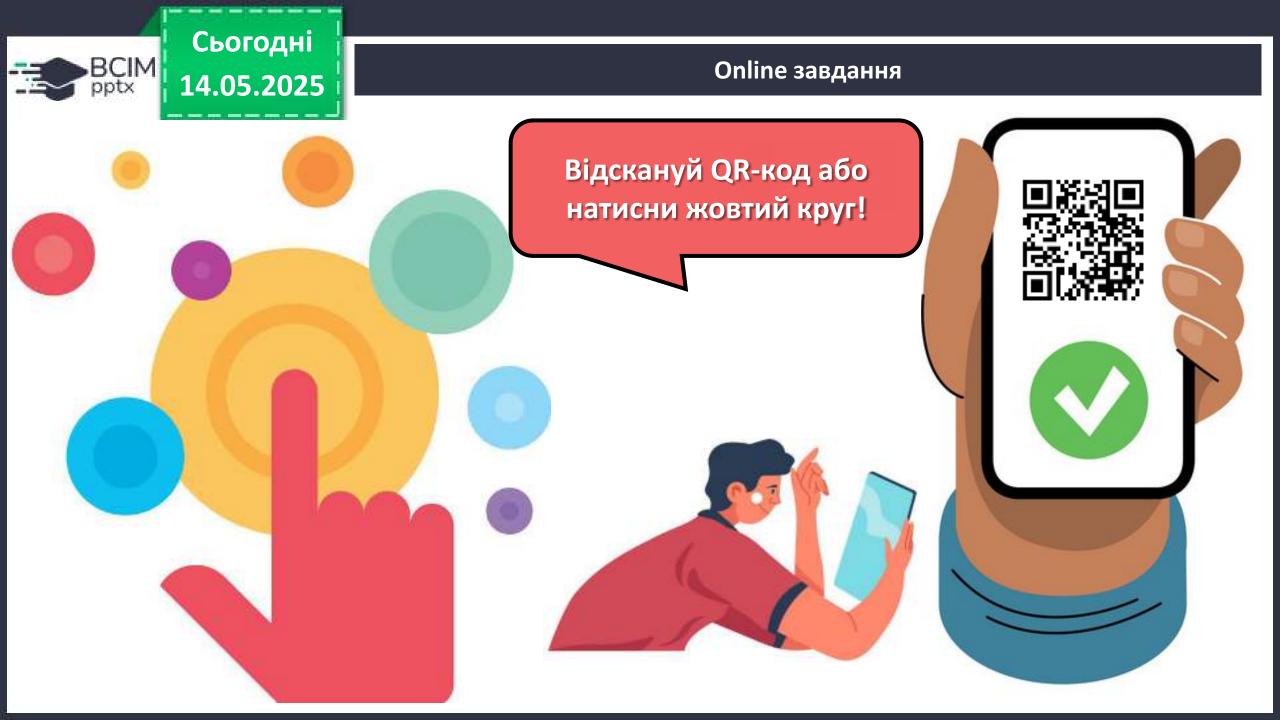
$$x = 168 (грн) - зібрала Оля;$$

Підсумок уроку. Усне опитування

- 1. Що таке відсоток? Як позначають відсотки?
- 2. Якому десятковому дробу дорівнює 1 %?
- 3. Як знайти 1 % числа а?
- 4. Як перетворити відсотки в десятковий дріб?
- 5.Як перетворити десятковий дріб у відсотки?

Завдання для домашньої роботи

Опрацюй підручник 1 ч. сторінки 16-23. Виконай завдання № 10, 14 на с. 113 (підручник 1 ч.).

